

ZAPROSZENIE DO ZGŁASZANIA UWAG DOTYCZĄCYCH OCENY SKUTKÓW

TYTUŁ INICJATYWY	Ustanowienie ram dotyczących odnawialnych źródeł energii na nadchodzącą dekadę
WIODĄCA (ODPOWIEDZIALNY DZIAŁ) DG	Dyrekcja Generalna ds. Energii, PLAN/2025/1953 Dział C1: Polityka integracji odnawialnych źródeł energii i systemów energetycznych Dział C2: Dekarbonizacja i zrównoważony charakter źródeł energii
PRAWDOPODOBNY RODZAJ INICJATYWY	Środek ustawodawczy
ORIENTACYJNY HARMONOGRAM	IV kw. 2026 r.
INFORMACJE DODATKOWE	https://energy.ec.europa.eu/topics/renewable-energy_pl
<p><i>Dokument przeznaczony wyłącznie do celów informacyjnych. Nie przesądza on o ostatecznej decyzji Komisji co do tego, czy inicjatywa ta zostanie zrealizowana, ani o jej ostatecznej treści. Wszystkie opisane elementy inicjatywy, w tym jej harmonogram, mogą ulec zmianie.</i></p>	

A. Kontekst polityczny, określenie problemu i analiza zgodności z zasadą pomocniczości

Kontekst polityczny
<p>W programie prac Komisji na 2026 r. zapowiedziano utrzymanie Europy na właściwej drodze do osiągnięcia jej celów klimatycznych, a także przedstawiono ramy wspomagające na nadchodzącą dekadę, zapewniające konkurencyjność i zrównoważony rozwój Europy, w tym ustanowienie ram dotyczących odnawialnych źródeł energii. Większe upowszechnienie odnawialnych źródeł energii (OZE) przyczyni się do zagwarantowania bezpieczeństwa energetycznego i niezależności energetycznej, przystępności cenowej energii, konkurencyjności oraz redukcji emisji gazów cieplarnianych. Ograniczenie emisji gazów cieplarnianych w UE o 90 % do 2040 r., w oparciu o wstępnie uzgodnioną przez współprawodawców zmianę Europejskiego prawa o klimacie, będzie wymagało znacznego wzrostu wykorzystania OZE. Będzie to również wymagało skutecznej integracji OZE w sektorze energetycznym oraz zwiększenia opłacalnej elektryfikacji zastosowań końcowych we wszystkich sektorach popytu, aby przynieść korzyści obywatelom, przemysłowi i przedsiębiorstwom, w tym MŚP. Inicjatywa ta jest oparta na Kompasie konkurencyjności i Pakcie dla czystego przemysłu i jest ściśle powiązana z przeglądem rozporządzenia w sprawie zarządzania unią energetyczną, prawem o klimacie na 2040 r., zaktualizowanymi ramami efektywności energetycznej, przyszłym planem działania na rzecz elektryfikacji oraz strategią w zakresie ogrzewania i chłodzenia, a także procesami przeglądu unijnego systemu handlu uprawnieniami do emisji oraz celami krajowymi na okres po 2030 r. w ramach polityki klimatycznej UE.</p>
Problem, któremu ma zaradzić inicjatywa
<p>Odnawialne źródła energii należą do najbardziej konkurencyjnych źródeł energii elektrycznej i mają zasadnicze znaczenie dla bezpieczeństwa energetycznego i przystępności cenowej energii. W 2024 r. liczba miejsc pracy w sektorze OZE w UE wyniosła około 1,8 mln, w porównaniu z 1,2 mln w 2015 r. W ciągu 13 lat udział OZE w unijnym koszyku energetycznym podwoił się i rośnie o ponad 3 % rocznie, ale nadal istnieją wyzwania, zwłaszcza w sektorach ogrzewania i chłodzenia oraz transportu. Obecne tempo wzrostu OZE nie wystarczy do osiągnięcia niezbędnego wysokiego udziału OZE w 2040 r., w porównaniu z obecnym udziałem wynoszącym 25,2 % (2024 r.). Pomimo postępów poczynionych w ostatnich latach, głównie w sektorze energii elektrycznej, zwiększone wykorzystanie odnawialnych źródeł energii napotyka następujące kluczowe problemy:</p> <ul style="list-style-type: none"> • System elektroenergetyczny ma ograniczoną zdolność do odbioru dużej ilości energii wytwarzanej z OZE w związku z przepustowością sieci i brakiem elastyczności. • Wzrost liczby godzin z niskimi i ujemnymi cenami na rynkach energii elektrycznej, wynikający ze zmiennej, niesterowalnej produkcji energii ze źródeł odnawialnych, takiej jak energia wiatrowa lub słoneczna, sprawia, że dodatkowe inwestycje są mniej atrakcyjne. • Projekty OZE czasami spotykają się ze sprzeciwem na szczeblu lokalnym.

- Rozwój popytu na rozwiązania elektryczne, który pozwoliłby na wprowadzenie energii z OZE do dodatkowych sektorów popytu, utknął w martwym punkcie.
- Przekształcenie systemów ogrzewania i chłodzenia, by mogły wykorzystywać OZE, wiąże się z wysokimi kosztami początkowymi lub jest skomplikowane dla konsumentów, pomimo potencjału oszczędności kosztów.
- Konkurencyjność cenowa niektórych paliw odnawialnych niezbędnych do dekarbonizacji sektorów, w których emisje trudno zredukować, utrudnia upowszechnienie tych paliw.
- Wraz z rozwojem biogospodarki UE dostępność biomasy na cele energetyczne może stać się ograniczona.
- Upowszechnienie innowacyjnych technologii OZE i innowacyjnych form wykorzystania może być szybsze.
- Planowanie i wydawanie zezwoleń na projekty OZE nadal przebiega powoli (do czasu pełnego wdrożenia przepisów dotyczących wydawania zezwoleń zawartych w dyrektywie w sprawie odnawialnych źródeł energii, przyjęcia i wdrożenia sieci, OZE oraz środków przyspieszających wdrażanie magazynowania zawartych w pakiecie dotyczącym europejskich sieci energetycznych oraz przyjęcia i wdrożenia proponowanego rozporządzenia w sprawie przyspieszenia ocen oddziaływania na środowisko).

Podstawa działania UE (podstawa prawna i analiza zgodności z zasadą pomocniczości)

Podstawa prawna

Art. 194 ust. 2 oraz, w stosownych przypadkach, art. 192 ust. 1 i art. 114 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej.

Praktyczna potrzeba działania na poziomie UE

Poprawa bezpieczeństwa energetycznego i konkurencyjności UE poprzez racjonalny pod względem kosztów i przyspieszony rozwój OZE, któremu towarzyszą środki integracji systemu energetycznego i elektryfikacja zastosowań końcowych, wymaga skoordynowanego podejścia w celu pełnego wykorzystania korzyści skali i współpracy technologicznej w UE oraz zalet wewnętrznego rynku energii. Ponadto osiągnięcie neutralności klimatycznej jest z natury wyzwaniem transgranicznym, którego nie można rozwiązać wyłącznie za pomocą działań krajowych. Działania UE pozwalają uniknąć fragmentarycznego podejścia przez zajęcie się transformacją systemu energetycznego w sposób skoordynowany, zapewniający redukcję emisji gazów cieplarnianych i zanieczyszczeń, chroniący różnorodność biologiczną i wykorzystujący korzyści płynące z rynku wewnętrznego, a tym samym dający inwestorom pewność w ogólnounijnych ramach regulacyjnych.

B. Główne cele i warianty strategiczne

Nadrzędnymi celami powinno być zwiększenie konkurencyjności i odporności UE przez zapewnienie niezawodnej, rodzimej, przystępnej cenowo i niskoemisyjnej energii dla europejskich obywateli, przemysłu i przedsiębiorstw (w tym MŚP) oraz dopilnowanie, aby OZE przyczyniały się do osiągnięcia celu redukcji emisji gazów cieplarnianych o 90 % w sposób racjonalny pod względem kosztów i zrównoważony środowiskowo. W tym kontekście celami strategicznymi zaktualizowanych ram będą: przyspieszenie inwestycji w OZE w sposób racjonalny pod względem kosztów; wzmocnienie ram umożliwiających włączenie OZE do sektora energii elektrycznej; poprawa integracji systemu energetycznego i ułatwienie elektryfikacji we wszystkich sektorach popytu; zachęcanie do upowszechniania paliw i technologii odnawialnych, które nie są jeszcze konkurencyjne pod względem kosztów, przy jednoczesnym zachowaniu konkurencyjności gospodarczej, oraz stymulowanie innowacji; poprawa ram dotyczących bioenergii; zapewnienie przewidywalności i pewności ścieżki transformacji energetycznej oraz usprawnienie ogólnych ram, a także procedur regulacyjnych i administracyjnych.

Należy również ocenić potencjał usprawnienia przepisów i środków w różnych obszarach docelowych. Ramy te powinny uwzględniać zmniejszenie pochłaniania dwutlenku węgla w UE, jak wynika ze [sprawozdania z postępów działań UE w dziedzinie klimatu za 2025 r.](#), oraz stosować warianty zapewnienia bardziej efektywnego i ukierunkowanego wykorzystania zrównoważonej biomasy na cele energetyczne.

Warianty strategiczne obejmują: przesunięcie punktu ciężkości na wsparcie, monitorowanie i wytyczne na szczeblu UE; rozróżnienie między dojrzałymi technologiami, które są już konkurencyjne pod względem kosztów, a powstającymi technologiami i paliwami wymagającymi bardziej ukierunkowanych zachęt regulacyjnych; usprawnienie i udoskonalenie obecnych ram, środków państw członkowskich i obowiązków podmiotów gospodarczych.

C. Prawdopodobne skutki

Inicjatywa prawdopodobnie będzie miała **pozytywne skutki gospodarcze**, przyspieszy inwestycje w wytwarzanie i magazynowanie energii ze źródeł odnawialnych, pobudzi transgraniczne przepływy energii, zmniejszy koszty systemu i wzmocni bezpieczeństwo energetyczne.

Zwiększona efektywność systemu energetycznego obniży koszty ponoszone przez konsumentów, a tym samym przyczyni się do osiągnięcia celu, jakim jest **zapewnienie przystępnej cenowo energii i zwiększenie ogólnej konkurencyjności**.

Jeżeli chodzi o **wpływ na środowisko**, zastąpienie paliw kopalnych zrównoważonymi OZE pozwoli na ograniczenie emisji gazów cieplarnianych i zanieczyszczeń powietrza, a zatem wyeliminuje dwa główne czynniki powodujące utratę różnorodności biologicznej. Rozważone zostaną ewentualne skutki uboczne dla środowiska i w razie potrzeby podjęte zostaną środki łagodzące.

Jeżeli chodzi o **skutki społeczne**, inicjatywa ta powinna pozytywnie wpłynąć na przystępność cenową energii, tworzenie miejsc pracy i bezpieczeństwo energetyczne.

D. Instrumenty lepszego stanowienia prawa

Ocena skutków

W celu wsparcia przygotowania tej inicjatywy prowadzona jest ocena skutków.

Strategia konsultacji

Komisja opublikuje niniejsze zaproszenie do zgłaszania uwag i rozpocznie konsultacje publiczne na portalu „Wyraź swoją opinię”. Ponadto 18 grudnia 2025 r. ogłoszono zaproszenie do zgłaszania uwag na temat [przebiegu rozporządzenia w sprawie zarządzania unią energetyczną i działaniami w dziedzinie klimatu](#).

Celem konsultacji będzie uzyskanie informacji zwrotnych na temat obecnego wdrażania i wpływu ram regulacyjnych UE w zakresie OZE oraz zbadanie potrzeby podjęcia działań i możliwych rozwiązań. Celem konsultacji będzie również zebranie informacji na temat definicji problemu, możliwych wariantów strategicznych i ich prawdopodobnych skutków, a także możliwości poprawy efektywności i zastosowania środków upraszczających.

Oprócz niniejszego zaproszenia do zgłaszania uwag i konsultacji publicznych Komisja planuje przeprowadzić konsultacje z zainteresowanymi stronami podczas jednego lub kilku wydarzeń z udziałem zainteresowanych stron. Sprawozdanie podsumowujące zostanie opublikowane na stronie konsultacji publicznych po ich zakończeniu.

Powody prowadzenia konsultacji

Celem obecnych konsultacji jest zebranie dowodów, informacji, danych i informacji zwrotnych na temat tego, w jaki sposób można promować OZE w okresie po 2030 r., z myślą o określeniu dodatkowych działań UE niezbędnych do osiągnięcia celów na 2040 r. i kolejne lata.

Grupa docelowa

Do udziału w niniejszym zaproszeniu do zgłaszania uwag i udzielenia odpowiedzi w ramach konsultacji publicznych zachęca się wszystkie osoby fizyczne i organizacje.

Najbardziej zainteresowane tą inicjatywą będą prawdopodobnie następujące podmioty: organy państwowe, w tym na szczeblu regionalnym i lokalnym; promotorzy projektów RES; producenci energii i stowarzyszenia branżowe w dziedzinie OZE operatorzy systemów przesyłowych i dystrybucyjnych; sektory energochłonne; dostawcy biomasy, sektory biogospodarki; organizacje pozarządowe, w tym organizacje konsumenckie; ośrodki akademickie i analityczne; społeczności lokalne oraz instytucje finansowe. Zachęcamy również naukowców i stowarzyszenia naukowe do przedkładania odpowiednich opublikowanych i wstępnych badań, analiz i danych. Szczególnie interesują nas opinie podsumowujące obecny stan wiedzy w odpowiednich dziedzinach.